

OBSAH

PŘEDMLUVA (5)

ÚVOD

NÁBOŽENSTVÍ A SPOLEČNOST

V čísle jednotném, nebo množném? (7) Jaká náboženství? (8) Náboženství, nikoli víra (10) Náboženství a občanská společnost (11) Náboženství a čas (13) Východiško (15) Dvě staletí změn: mají nějaký smysl? (16) Volba slov (18) Celá Evropa (20)

KNIHA PRVNÍ

DĚDICTVÍ A ROZCHOD

I. EVROPA RYZE KŘESŤANSKÁ

Evropská zvláštnost (25) Trhliny v jednotě (27) Několikerá náboženská Evropa (28) Různé církevní tradice (32) Specifický rys katolicismu (36)

II. TRADIČNÍ REŽIM

Konfesi ní stát. Jednotná víra, jednotná politika (39) Ostrůvky tolerance (44)

III. PRŮLOM

Základní podnět: oddělit vyznání od občanství (47) Ještě to není laický stát (49) Rozštěpení národního vědomí (53) První sekularizace (53) Znovunavázání vztahů, nikoli obnova (57)

KNIHA DRUHÁ

TRVALÉ SKUTEČNOSTI

IV. „NÁBOŽENSKÁ OTÁZKA“: CO JE VE HŘE

Má se stát hlásit k určitému náboženství? Mohou se národy nehlásit k žádnému náboženství? (65) Jedno, nebo více náboženství? (71) Práva a svobody církevních institucí (72) Nezávislost církví: spravovat se svobodně (77) Církevní zařízení (81) O morálce: morální zákony a občanské právo (83)

V. STŘET RŮZNÝCH SIL A TRADIC

Regální tradice (93) Restaurační utopie (101)

VI. ŘÍM A PAPEŽSTVÍ

Ultramontánní systém (105) Antipapismus (112) Církevní stát (115)
Římská otázka (119)

VII. NÁBOŽENSTVÍ A NÁROD. DVA UNIVERZÁLNÍ JEVY

Období symbiózy. Posvátné národy (127) Období novověku. Náboženství
a národ (130) Náboženství zachraňuje národ (134) Národ proti
náboženství (138)

KNIHA TŘETÍ

LIBERÁLNÍ OBDOBÍ SEKULARIZACE

VIII. OD KONFESNÍHO STÁTU KE STÁTU NEUTRÁLNÍMU

První etapa: odstranění náboženské diskriminace (150) Druhá etapa:
„dezetablování“ státní církve (157)

IX. OD LIBERÁLNÍHO STÁTU K ODLUCE

Pluralita přeměněná v instituci (163) Třetí etapa: odluka a laicizace (164)
Dvojí inspirace zároveň (165) Symboly (168) Zápas o školství (170)
Konečný řez (173) Morálka a zákon (174)

KNIHA ČTVRTÁ

DRUHÉ OBDOBÍ SEKULARIZACE

Z jednoho století do druhého (181)

X. TRVALE PLATNÉ BODY

Věčná církevní nesmiřitelnost (185) Konfesní stát a regální tradice (188)

XI. FAKTORY OBNOVY

Církev a totalitarismus (193) Křesťané a komunismus (197) Katolická
církve přechází na stranu náboženské svobody (200)

XII. DRUHÁ TVÁŘ SEKULARIZACE: NEZÁVISLOST CÍRKVÍ

XIII. PRÍVĚTIVÁ SEKULARIZACE

Odluka na francouzský způsob (219) Uznání náboženských společenství (222) Islám a laický stát (227)

XIV. PLÍŽIVÁ SEKULARIZACE

Sekularizace mravů: roztržka je završena (231) „Znesvěcení“ času (233) Konec náboženství? (237)

XV. DNES A ZÍTRA

Diskuse se obnovují, ve hře je stále totéž (239) Nové otázky (247) Evropský model vztahů mezi náboženstvím a společností (249)

POZNÁMKY PŘEKLADATELE (253)

BIBLIOGRAFIE (254)

REJSTŘÍK (263)